

Ukrudtsbekæmpelse i kartofler

Rettidig ukrudtsbekæmpelse er meget vigtig

Den lune jord betyder, at fremspingen af kartofler går meget hurtigt, og ukrudtsbekæmpelse skal således foretages hurtigere efter lægning end normalt. Samtidig er der sortsforskelle i forhold til fremspirings hastigheden.

I læggekartofler samt i kartofler på humusjord, hvor glyphosat/Roundup ikke kan anvendes, skal jordmidlet clomazon (Kalif) og jord- og bladmidlerne Proman/Fenix klare bekæmpelsen alene. Den bedste effekt af jordmidlerne opnås ved at bekæmpe ukrudtet under dets fremspiring i en tidlig sprøjtning, så snart kammen har sat sig og helst på fugtig jord. I læggekartofler anvendes jordmidlerne på dette tidlige tidspunkt uanset graden af fugtighed i jorden. I andre produktioner end læggekartofler/på humusjord kan man begynde bekæmpelsen med glyphosat + Kalif senest 4-5 dage før kartoflernes fremspiring, og så anvende Fenix (umiddelbart inden fremspiring) eller Proman (senest når 1-5% af kartoflerne har brudt jordoverfladen), hvor disse to midlers blad- og jordvirkning sikres bedst muligt. Vær dog opmærksom på, at der kun er ca. 4-7 dage imellem disse to behandlinger, hvilket kan være en tids- og kapacitetsmæssig udfordring under især udfordrende vejrforhold.

De seneste års erfaringer har vist, at det bedste middel mod sort natskygge og meget enårig rapgræs er clomazon (Kalif) *før* fremspiring efterfulgt af Proman *ved* fremspiring. Denne løsning har samtidig vist sig mest effektiv mod pigæble og kantbæger, som dog fortsat vil kræve aflugning senere i sæsonen i flere tilfælde.

Mindre godkendelse til Fenix efter fremspiring

Fenix har, foruden sin ordinære godkendelse, også en godkendelse til mindre anvendelse i kartofler som splitsprøjtning med 2 x 0,25 l/ha *efter* kartoflernes fremspiring; dog IKKE i certificerede læggekartofler. Samlet maks. dosis pr. vækstår for Fenix er 2,5 l/ha. Anvendelse af 1 x 0,25 l/ha Fenix efter fremspiring giver sjældent bladvidninger, mens en yderligere behandling ofte giver svidninger med risiko for "sætning" af kartoflerne. Med en god bekæmpelse af tokimbladet ukrudt inden/ved fremspiring vil opfølgning med 0,25 l/ha Fenix efter fremspiring give en god effekt på melder, storkenæb, snerlepilleurt og burre-snerre.

Strategi i læggekartofler samt i kartofler på humusjord

Som indikeret ovenfor er der ingen "lette" løsninger i ukrudtsbekæmpelsen i kartofler og slet ikke i læggekartofler samt i kartofler på humusjorder, hvor hhv. glyphosat/Roundup *inden* fremspiring og Fenix *efter* fremspiring ikke må/bør anvendes.

Anbefalet ukrudtsløsning i læggekartofler og kartofler på humusjord:

1,0-1,5 l/ha Fenix (højeste dosis hvis storkenæb) + 0,2-0,25 l/ha Kalif (clomazon), så snart kammen er fast/har sat sig, på ukrudt *under* fremspiring uanset jordens fugtighed (senest 4-5 dage *før* kartoflernes fremspiring). Det er meget vigtigt, at jordmidlerne kommer ud inden fremspiring af enårig rapgræs. Denne behandling følges op af 1,5- 2,0 l/ha Proman ved kartoflernes fremspiring (ved maks. 1-5% gennembrydning). Begge sprøjtninger med 150-200 l/ha vand.

Strategi i andre produktioner end læggekartofler og andre jordtyper end humusjord

I tabel 1 ses anbefalede løsninger i alle andre produktioner end læggekartofler og på alle andre jordtyper end humusjord.

Tabel 1. Løsningsforslag til ukrudtsbekæmpelse i melkartofler og andre produktioner i 2024 (glyphosat/Roundup IKKE i læggekartofler og på humusjord).

Senest 5 dage før kartoflernes fremspiring	Umiddelbart før fremspiring	Ved fremspiring (BBCH 09)	Bemærkning
Strategi 1 – hvis ingen/få storkenæb/storkenæb i sorter med kraftig top			
1.000-1.260 g/ha glyphosat (f.eks. 1,5-1,75 kg/ha Roundup PowerMax XXL*) + 0,2-0,25 l/ha Kalif 360 CS (100 l/ha vand, morgen-/formiddagssprøjtning)	-	2,0 l/ha Proman + efter behov: 0,25 l/ha Fenix** (mindre godkendelse)	Ved tørre forhold og mange snerlepileurter bør glyphosatdosis hæves op mod 1.260-1.440 g/ha (1,75-2,0 kg/ha Roundup PowerMax XXL). **Hvis storkenæb, melder, pileurt og buresnerre bør der følges op med 1 x 0,25 l/ha Fenix (mindre godkendelse) sammen med eller 7-9 dage efter Proman-behandling.
Strategi 2 – hvis mange storkenæb/få storkenæb i sorter med svag top (Stratos, Seresta, Sarion og Saturna)			
1.000-1.260 g/ha glyphosat (f.eks. 1,5-1,75 kg/ha Roundup PowerMax XXL*) + 0,2-0,25 l/ha Kalif 360 CS (100 l/ha vand, morgen-/formiddagssprøjtning)	2,0 l/ha Fenix	- <u>+ efter behov på nyt ukrudt med kimblade:</u> 0,25 l/ha Fenix** (mindre godkendelse)	Bland Fenix sammen med glyphosat/Roundup og Kalif 360 CS, hvis det vurderes, at man "ikke kan nå" at køre to gange inden kartoflernes fremspiring. Ved tørre forhold og mange snerlepileurter bør glyphosatdosis hæves op mod 1.260-1.440 g/ha (1,75-2,0 kg/ha Roundup PowerMax XXL). **Hvis storkenæb, melder, pileurt og buresnerre bør der følges op med 1 x 0,25 l/ha Fenix (mindre godkendelse) cirka 1 uge efter kartoflernes fremspiring. Maks. i alt 2,5 l/ha Fenix pr. sæson.

*Ved blandinger af Kalif (clomazon), Proman og/eller Fenix med Roundup PowerMax XXL, skal Roundup PowerMax XXL tilsættes/opløses først inden tilsætning af andre produkter, mens flydende Roundup-produkter skal tilsættes til sidst. Der er IKKE behov for at tilsætte/der BØR ikke tilsættes additiver til Roundup PowerMax XXL og Roundup Flex XXL. Dette gælder også for Roundup PowerMax XL (reg.nr. 18-671) og Roundup Flex XL (18-670), som må anvendes frem til 31/12-2024.

Mulige supplerende løsninger efter fremspiring

Som anbefalet i tabel 1 vil Fenix (mindre anvendelse) *efter* kartoflernes fremspiring være aktuelt mod nyfremspiret tokimbladet ukrudt, herunder især melder, storkenæb, burresnerre, spildraps og pileurter. I videst muligt omfang bør der kun behandles med 1 x 0,25 l/ha Fenix efter fremspiring, og undlad helt Fenix i certificerede læggekartofler *efter* fremspiring. Læs brugsanvisningen inden brug.

MCPA mod nyfremspirede melder (nødløsning)

Da Fenix har fået en godkendelse til mindre anvendelse efter kartoflernes fremspiring, bør det ikke blive aktuelt at skulle anvende op til 0,1 l/ha Metaxon mod melder. Metaxon er meget hård ved kartoflerne, og bør IKKE anvendes på stressede kartofler. Jo højere temperatur, jo lavere dosis Metaxon. Metaxon er godkendt til mindre anvendelse i kartofler. Læs brugsanvisningen inden brug.

Boxer mod sort natskygge

2,0 l/ha Boxer kan udsprøjtes, når kartoflerne har en størrelse på 15-30 cm, og de sorte natskygger stadig er små. Anvendelse af Kalif før kartoflernes fremspiring efterfulgt af Proman så sent som muligt (ved fremspiring), vil dog i de fleste tilfælde have en tilstrækkelig effekt på sort natskygge.

Bekæmpelse af kvik, hanesporer, rajgræs, flyvehavre og spildkorn

Ved større forekomster af kvik og spildkorn anvendes 0,5-0,8 l/ha Agil, mens 1,5-2,0 l/ha Focus Ultra + 0,5 l/ha Dash vælges, hvis der også er behov for bekæmpelse af alm. rajgræs. Den bedste effekt af kvik opnås ved at sprøjte, når kvikken har 3-5 blade, og der er "grødevejr".